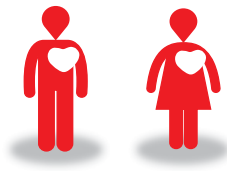
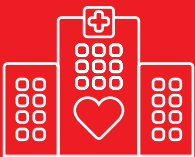

Ħobb lil qalbek

Gwida ta' malajr ta' support għal irkuprar tal-qalb

Maltese

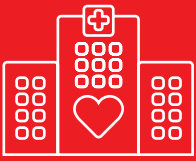
Fl-isptar

Meta toħroġ mill-isptar

Pjan ta' fejqan

Fl-isptar

X'gara lil qalbi?

Li tifhem il-kundizzjoni ta' qalbek u l-kura jistgħu jgħinuk tirkupra u tħossok anqas anzjuż/a.

Itlob lit-tabib jew ners tiegħek biex jispjegawlek il-problema ta' qalbek u biex jagħtuk informazzjoni li tkun tista' tieħu miegħek id-dar.

Mistoqsijiet li għandek tistaqsi fl-isptar

- X'gara lil qalbi?
- Ikolli b'zonn għajnuna meta nerga' lura d-dar?
- Kif nieħu ħsieb tal-ferita tiegħi?
- Kemm indum biex nirkupra?
- X'testijiet ikolli b'zonn?
- Kemm indum fl-isptar?
- X'kura kelli?
- X'inhuma l-fatturi ta' riskju tiegħi?
- Ikolli b'zonn kura wara?

Għaliex gara dan?

It-tabib jew ners tiegħek ikunu jistgħu jispjegawlek xi wħud mir-raġunijiet tal-kundizzjoni ta' qalbek. Dawn ir-raġunijiet huma magħrufa bħala fatturi ta' riskju.

Aktar ma jkollok fatturi ta' riskju, aktar ikollok ċans li jkollok problema tal-qalb.

Fatturi ta' riskju jinkludu:

Tipjip

Pressjoni għolja tad-demmm

Dijabete

Kolesteroll għoli

Ikel mhux tajjeb għas-saħħa

Li jkollok piż żejjed jew obeżità

Li ma tkunx attiv/a ħafna

Meta tagħmel bidliet f'dawn il-fatturi ta' riskju, bħal meta tnaqqas il-pressjoni għolja tad-demmm, jistgħu jtejbu s-saħħa ta' qalbek.

Meta toħroġ mill-isptar

Meta tlesti biex tħalli l-isptar

L-irkuprar jibda fl-isptar u jkompli wara li tħalli l-isptar.

Uża din il-lista ta' ċekkjar man-ners jew tabib tiegħek.

Il-lista li għandi niċċekkja biex nirkupra

- Nifhem x'għara lil qalbi u l-kura li jkolli bżonn nieħu wara
- Naf x'inhuma l-fatturi ta' riskju li għandi u x'għandi bżonn nagħmel biex nimmaniġġjahom
- Għandi referenza għall-programm ta' rijabilitazzjoni kardijaka
- Nifhem il-mediċini u kif neħodhom
- Naf x'għandi nagħmel jekk ikolli wġiġh f'sidri jew sinjali oħra ta' attakk tal-qalb
- Nagħmel/għamilt appuntament għal aktar osservazzjoni mat-tabib tal-lokal tiegħi
- Naf dwar il-kura fid-dar u servizzi oħra ta' support

Rijabilitazzjoni Kardijaka – għajjnuna għal qalbek

Rijabilitazzjoni kardijaka hija parti importanti mill-irkuprar tiegħek.

Programm ta' rijabilitazzjoni kardijaka jgħinek:

- ✓ tikkumbatti dak li ġara
- ✓ titgħallem aktar dwar il-kundizzjoni ta' qalbek
- ✓ timmaniġġja l-fatturi ta' riskju tiegħek
- ✓ tifhem il-mediċini li għandek tieħu u kif teħodhom
- ✓ terġa' lura għall-attivitajiet ta' kuljum u tiekol ikel tajjeb għas-saħħa
- ✓ tifhem is-sinjali ta' twissija ta' attakk tal-qalb

Itlob lit-tabib jew ners tiegħek għal referenza għal programm ta' rijabilitazzjoni kardijaka.

Tista' ċċempel ukoll lill-**Heart Foundation's Helpline** 13 11 12.

Jekk ikollok bżonn interpretu, ċempel 131 450.

Pjan ta' fejqan

Azzjonijiet għal qalb b'saħħitha

Attendi għal rijabilitazzjoni kardijaka

Segwi l-progress ta' saħħtek mat-tabib tiegħek

Kompli hu l-medicini tiegħek

Immaniġġja l-fatturi ta' riskju tiegħek

Hu ħsieb l-emozzjonijiet tiegħek

Ingħaqad ma' grupp ta' support

Agħraf is-sinjali ta' twissija ta' attakk tal-qalb

Tagħraf l-attakk ta' qalbek?

Thoss xi:

uġigh

pressjoni

toqol

issikkar

f'parti waħda jew aktar:

ta' sidrek

ta' għonqok

tax-xedaq tiegħek

ta' driegħek/dirgħajk

ta' dahrek

ta' spalltek/spallejk

Tista' tħossok ukoll:

imdadardar/
imdadra

b'għaraq kiesah

stordut/a

b'nuqqas ta' nifs

Iva

1

IEQAF u strieħ issa

2

TKELLEM Għid lil xi hadd kif tħossok

Jekk tieħu mediċina tal-aŋgina

- Ftu doza tal-mediċina tiegħek.
- Stenna għal 5 minuti. Għad għandek is-sintomi? Ftu doza oħra tal-mediċina tiegħek.
- Stenna 5 minuti. Is-sintomi għadhom hemm?

Is-sintomi tiegħek severi jew sejrin għall-agħar?

jew

Is-sintomi tiegħek damu 10 minuti?

Iva

3

ĊEMPEL 000*

*Zero għal Tliet Darbiet

ghomod 300mg asperina, ghajr meta jkollok allergija għall-asperina jew meta t-tabib tiegħek qallek biex ma teħodhiex

- Staqsi għall-ambulanza.
- Taqtax.
- Stenna għall-istruzzjonijiet tal-operatur.

Biex tordna kopja ta' pjan ta' azzjoni għal sinjali ta' twissija ta' attakk tal-qalb (li tinsab f'lingwi oħra), ċempel **13 11 12** jew ibgħat email health@heartfoundation.org.au

Għal informazzjoni dwar is-saħħa tal-qalb
13 11 12
www.heartfoundation.org.au

Jekk ikollok bżonn interpretu
ċempel 131 450 u staqsi
għall-Heart Foundation.

© 2020 National Heart Foundation of Australia, ABN 98 008 419 761

Termini tal-użu: Dan il-materjal kien żviluppat għal informazzjoni ġenerali u għal skopijiet ta' edukazzjoni biss. Ma jikkostitwix f'parir mediku. Jekk jogħġbok ikkonsulta mal-provveditur tal-kura tas-saħħa tiegħek jekk għandek, jew tissuspetta li għandek problema tas-saħħa. L-informazzjoni dwar is-saħħa pprovduta kienet żviluppata mill-Heart Foundation u hija bbażata fuq riċerka indipendenti u evidenza xjentifika disponibbli fiż-żmien li nkitbet. L-informazzjoni tinkiseb u kienet żviluppata minn varjetà ta' sorsi, inklużi, imma mhux limitati għal, kollaborazzjonijiet ma' terzi partijiet u informazzjoni pprovduta minn terzi partijiet skont l-liċenzja. Mhix endorsjar ta' xi organizzazzjoni, prodott jew servizz.

Waqt li ngħatat attenzjoni fil-preparazzjoni tal-kontenut ta' dan il-materjal, in-National Heart Foundation of Australia, il-haddiema tagħha u l-partijiet relatati, m'għandhom l-ebda responsabbiltà, inkluż għal xi telf jew hsara, li tirriżulta milli wiehed joqgħod fuq il-kontenut, jew għall-eżettazza tiegħu, aġġornament jew jekk mhux shi.

Dan il-materjal jista' jinsab fi programmi jew materjal ta' terzi partijiet. Dan ma jimplikax endorsjar jew li huwa rrikmandat minn National Heart Foundation of Australia għal organizzazzjonijiet, prodotti jew servizzi ta' terzi partijiet ta' din ix-xorta, inkluż il-materjal u l-informazzjoni tagħhom.

Il-kontenut kollu ta' dan il-materjal huwa suġġett għall-protezzjoni tal-copyright. Mistoqsijiet dwar permessi għandhom ikunu diretti lil copyright@heartfoundation.org.au

HH-SCPS-0031.1.0920.MAL

Bl-Appoġġ ta':

PERCY BAXTER
Charitable Trust

